DALEND TAALNIVEAU, DALENDE KWALITEIT



INVENTO
GO! SCHOLENGROEP

Leerpunt

artevelde hogeschool

DALEND TAALNIVEAU, DALEND KWALITEIT



DALEND TAALNIVEAU, DALEND KWALITEIT



Ond
de 5
Arti

Klasse › Klastips › Lezen en taal

SPECIALIST

PIRLS 2021: “Effectief leesonderwijs moet de dalende trend keren”

16 mei 2023 • 8 minuten lezen

Bij de laatste PIRLS, een internationale test op begrijpend lezen in het vierde leerjaar, gaan Vlaamse leerlingen 4 maanden achteruit ten opzichte van 2016. Hoe komt dat? Onderzoeker Katrijn Denies duidt de

DALEND TAALNIVEAU, DALENDE KWALITEIT

Ond
de 5

Klasse › Klastips › Lezen en taal

Binnenland Onderwijs

Niet alleen thuistaal leidt tot een daling van leesniveau, kansarmoede speelt nog grotere rol

Wanneer een kind opgroeit in kansarmoede, is de kans groter dat het een leesachterstand opbouwt. Dat blijkt uit verdere analyses van de Vlaamse cijfers van het internationale PIRLS-onderzoek, dat de leesvaardigheid in het vierde leerjaar testte. Niet enkel de thuistaal speelt dus een rol, maar ook of kinderen genoeg informatie en kennis van thuis meekrijgen.

Stien Schoofs, Sanne Baeck

do 10 okt. 2024 06u39

De resultaten van het internationale PIRLS-onderzoek werden in 2023 al bekendgemaakt. Het PIRLS-onderzoek is een 5-jarige internationale vergelijking van het leesniveau van kinderen in het 4e leerjaar.



alende

Leer punt

artevelde hogeschool

DALEND TAALNIVEAU, DALENDE KWALITEIT

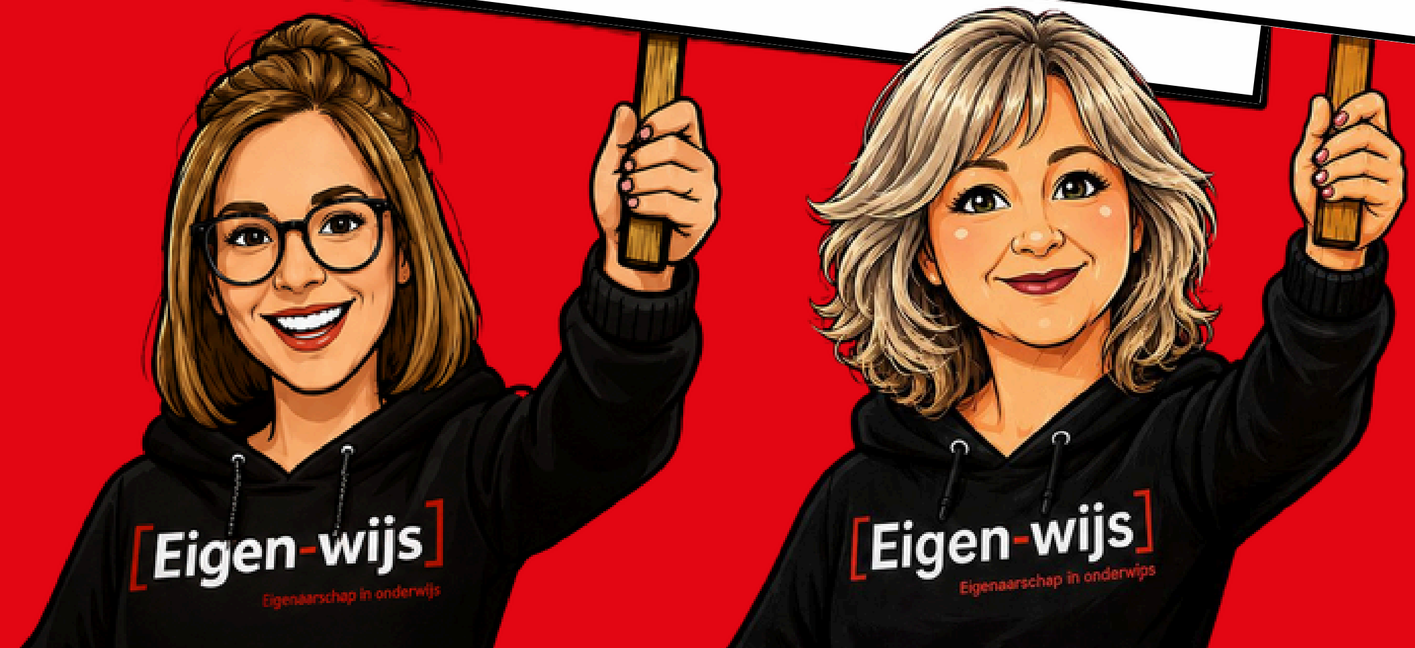


Leer punt

artevelde hogeschool

Elke INVENTO leerkracht

een taalbewuste leerkracht!



INVENTO
GO! SCHOLENGROEP

WAAROM ZIJN WE DIT TAALPROJECT GESTART?



Leer punt

a:artevelde hogeschool

GEDEELDE BEZORGDHEID

INVENTO
GO! SCHOLENGROEP

Leer punt

artevelde hogeschool

INVENTO
GO! SCHOLENGROEP

GEDEELDE BEZORGDHEID

TAAL IS EEN PROBLEEM IN ALLE SCHOLEN

Leerpunt

artevelde hogeschool

INVENTO
GO! SCHOLENGROEP

GEDEELDE BEZORGDHEID

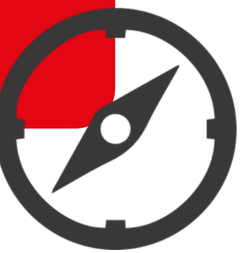
TAAL IS EEN PROBLEEM IN ALLE SCHOLEN

INSPANNINGEN MET WEINIG EFFECT

Leerpunt

artevelde hogeschool

CONCLUSIE: NOOD AAN MEER EFFECTIEVE, GEDRAGEN EN EVIDENCE-INFORMED AANPAK



Leerpunt

a:artevelde hogeschool

ONZE VISIE

JE **EIGENHEID** IS EEN TROEF EN LEIDRAAD

EEN GEZOND EVENWICHT TUSSEN **PRESTEREN EN ONTSPANNEN**, EEN BASIS VOOR SUCCES

KIJK MET EEN **OPEN BLIK** NAAR JEZELF EN DE WERELD

NEEM **STANDPUNTEN** IN EN DURF KIEZEN VOOR JE **EIGEN WEG**

BEÏNVLOED DE MAATSCHAPPIJ **POSITIEF**

GRENZEN ZIJN WAARDEVOL, ZE SAMEN **VERLEGGEN** GEEFT VERRASSENDE RESULTATEN

JE WEG NAAR **EIGEN SUCCES**

INVENTO
GO! SCHOLENGROEP

PEDAGOGISCH KOMPAS



INVENTO
GO! SCHOLENGROEP

IK GA VOOR INTERACTIEF EN BETEKENISVOL LEREN

3 Ik zorg voor een betekenisvol en actueel aanbod.

- Ik laat ruimte voor de aan- en inbreng van leerlingen binnen de leerdoelen uit het curriculum.
- Ik verbind de wereld van de leerlingen met de leerstof.
- Ik leer mijn leerlingen slim gebruik te maken van de digitale mogelijkheden.
- Ik bereid mijn leerlingen optimaal voor op de hedendaagse samenleving.
- Ik zorg voor een aanbod binnen de zone van de naaste ontwikkeling.

4 Ik creëer een krachtige en taalrijke omgeving.

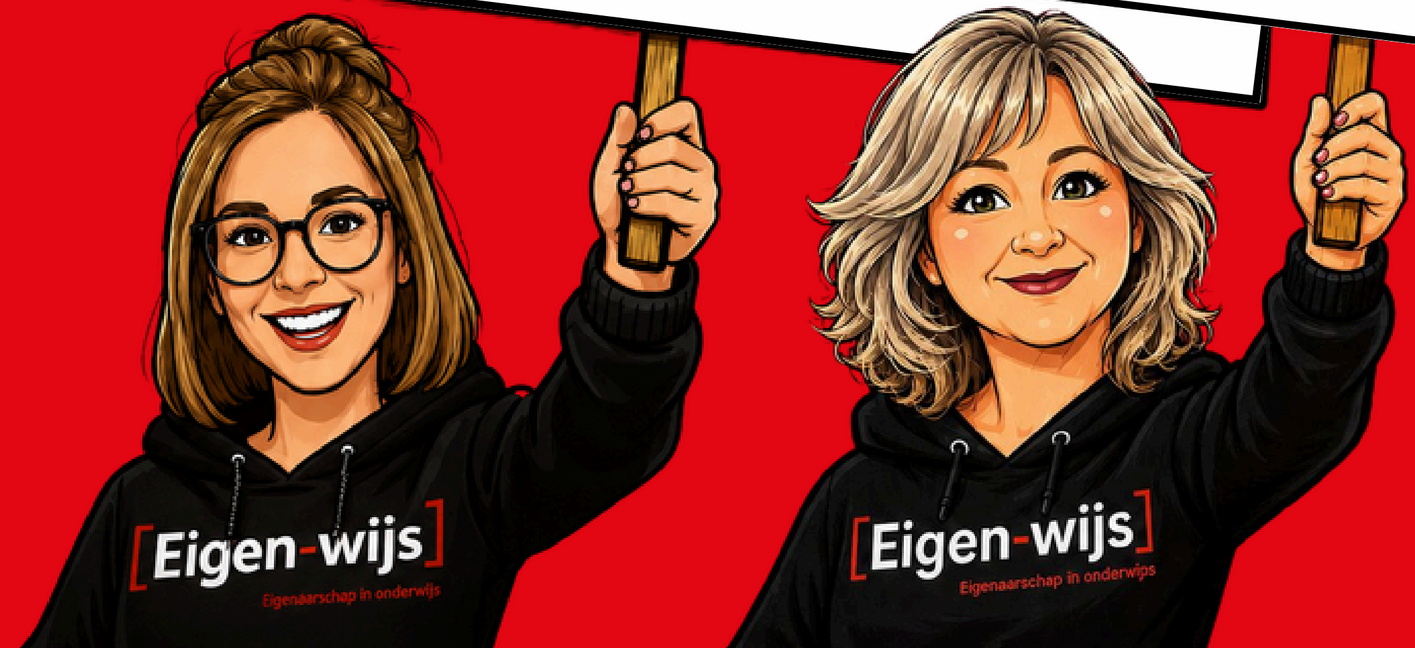
- Ik sta model voor verzorgd taalgebruik, articuleer duidelijk en spreek in volzinnen.
- Ik ben een taalbewuste leerkracht.
  - Ik ken de pedagogisch/didactische principes van taalverwerving.
  - Ik erken het belang van een goede taalbeheersing in het leerproces.
  - Ik hanteer een rijke vak- en instructietaal aangepast aan de doelgroep.
- Ik stimuleer de taalvaardigheid van leerlingen.
  - Ik bevorder interactie en zorg voor oefenkansen voor alle leerlingen.
  - Ik maak taal zichtbaar.
- Ik besteed voldoende aandacht aan de communicatieve vaardigheden van leerlingen.
- Ik ondersteun en neem actief deel aan het taalbeleid van de school.
- Ik bouw met leerlingen een rijke woordenschat rond leren en leerstrategieën op.

MEER INFO

IK BEZIT
PEDAGOGISCH EN DIDACTISCH
MEESTERSCHAP

Elke INVENTO leerkracht

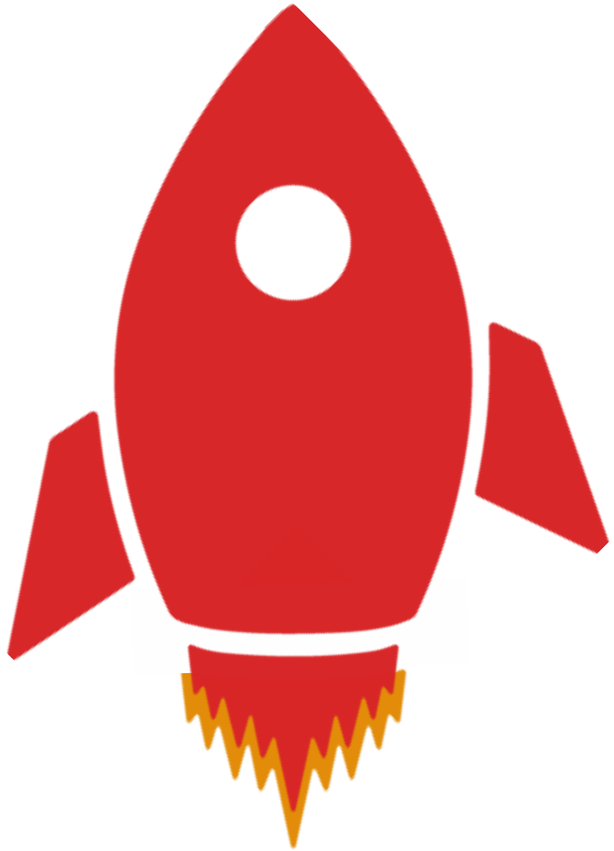
een taalbewuste leerkracht!



INVENTO
GO! SCHOLENGROEP

VAN NOOD NAAR AANPAK

HOE ZIJN WE GESTART?



PROJECT TAAL

WAAROM?
Dalende kwaliteit
Nederlands

... -2023

PROJECT TAAL

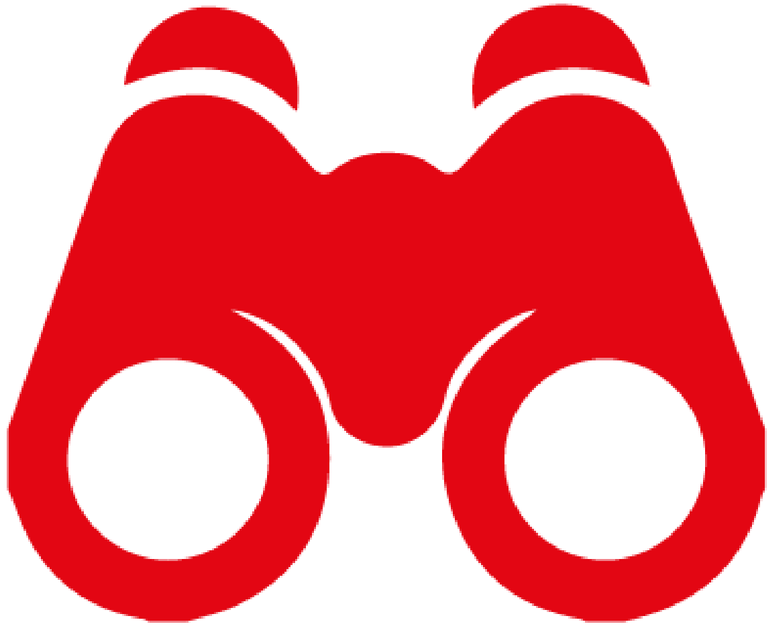
WAAROM?
Dalende kwaliteit
Nederlands



VERKENNEN
Expertengroep
Opstart
Nodenverkenning

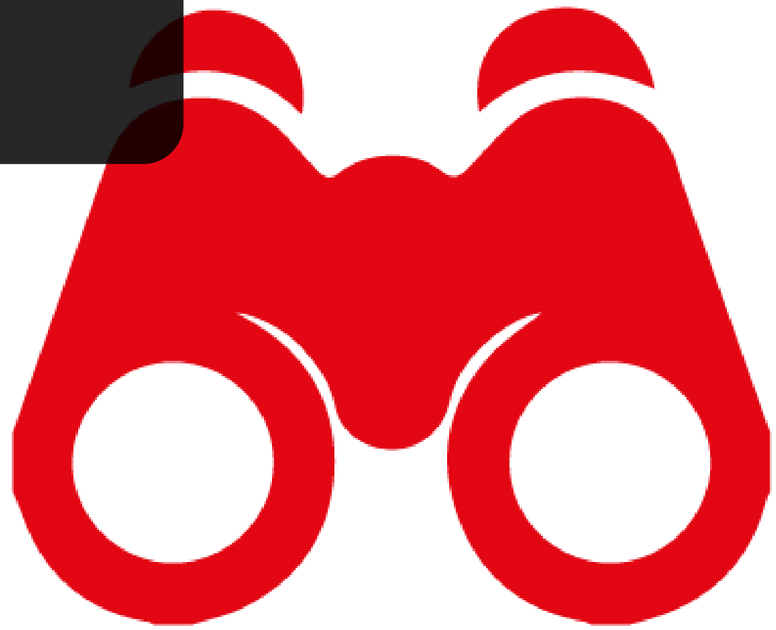


WAT HEEFT DE EXPERTENGROEP GEDAAN?



WAT HEEFT DE EXPERTENGROEP GEDAAN?

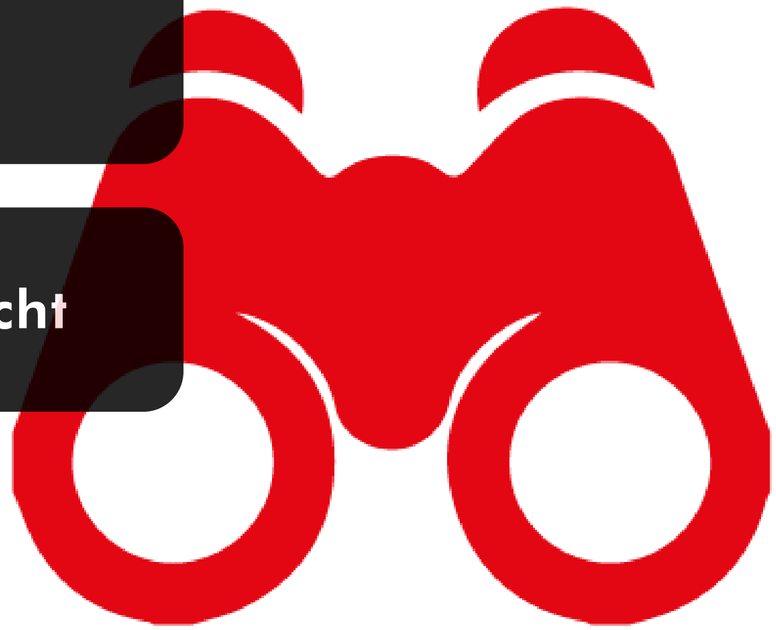
Noden onderzocht



WAT HEEFT DE EXPERTENGROEP GEDAAN?

Noden onderzocht

Oplossingen onderzocht



WAT HEEFT DE EXPERTENGROEP GEDAAN?

Noden onderzocht

Oplossingen onderzocht

Samen gekozen voor een aanpak



PROJECT TAAL

WAAROM?
Dalende kwaliteit
Nederlands

TAALDAG
Brede doelgroep



VERKENNEN
Expertengroep
Opstart
Nodenverkenning

Gezamenlijk leermoment



TAAL DAG

INVENTO GO! SCHOLENGROEP



PROJECT TAAL

WAAROM?
Dalende kwaliteit
Nederlands

TAALDAG
Brede doelgroep

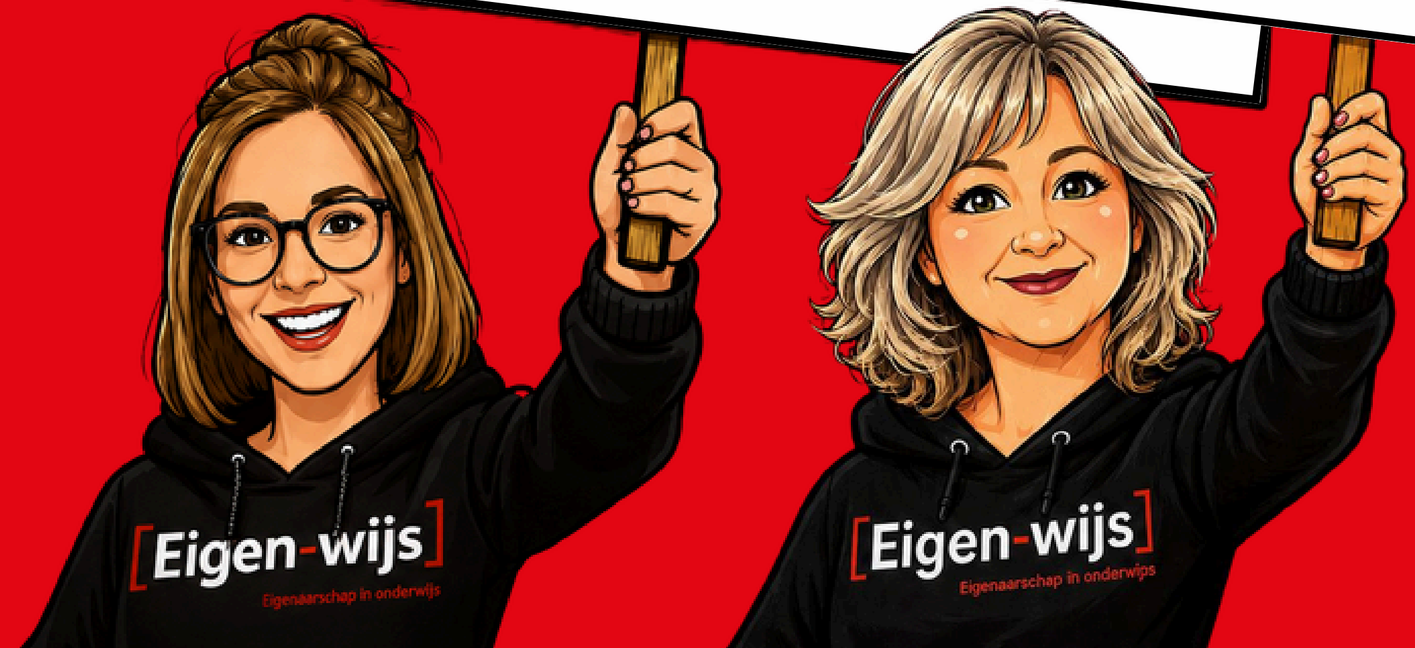


VERKENNEN
Expertengroep
Opstart
Nodenverkenning

VERDIEPEN
Hospiteren
Taalbeleid
Project uitschrijven

Elke INVENTO leerkracht

een taalbewuste leerkracht!



INVENTO
GO! SCHOLENGROEP

PROJECT TAAL

WAAROM?
Dalende kwaliteit
Nederlands

TAALDAG
Brede doelgroep

START PROJECT LEERPUNT
Kennis opbouw
Experten betrekken
Kartrekkers worden taalexperten
Sessie taalbeleid voor directies
en beleidsondersteuners



VERKENNEN
Expertengroep
Opstart
Nodenverkenning

VERDIEPEN
Hospiteren
Taalbeleid
Project uitschrijven

HET TRAJECT: LEESUITDAGINGEN IN HET ONDERWIJS



Leer punt

a:artevelde hogeschool

SCHOLENGROEP



SCHOLENGROEP



STUURGROEP



SCHOLENGROEP



STUURGROEP



EXPERTENGROEP



SCHOLENGROEP



STUURGROEP



EXPERTENGROEP



LEERKRACHTEN



Leer punt

artevelde hogeschool

SCHOLENGROEP



STUURGROEP



EXPERTENGROEP



LEERKRACHTEN



EXPERTEN



Leer punt

artevelde hogeschool

SAAR CALLENS
kleuter onderwijs



TINNEKE VAN BERGEN
lager onderwijs



FILIP MOENS
secundair onderwijs



Leer punt

artevelde hogeschool

SCHOLENGROEP



STUURGROEP



EXPERTENGROEP



LEERKRACHTEN



EXPERTEN



DIRECTIES



Leer punt

artevelde hogeschool

SCHOLENGROEP



STUURGROEP



EXPERTENGROEP



LEERKRACHTEN



EXPERTEN



DIRECTIES



MENTOREN



Leer punt

artevelde hogeschool

Taaltraject: vormingsessies





HET TRAJECT

TOPICS VORMINGSESSIES

1. Duurzaam taalbeleid
2. Principes voor krachtig taalonderwijs en taalkrachtig onderwijs
3. Evidence-informed werken aan technisch lezen
4. Evidence-informed werken aan begrijpend luisteren en lezen
5. Werken aan woordenschatuitbreiding in de breedte en diepte
6. Leesbevordering: leesmotivatie en leesgedrag verbeteren
7. ‘Kartrekkers ontwikkelen zich tot trainers in leesonderwijs

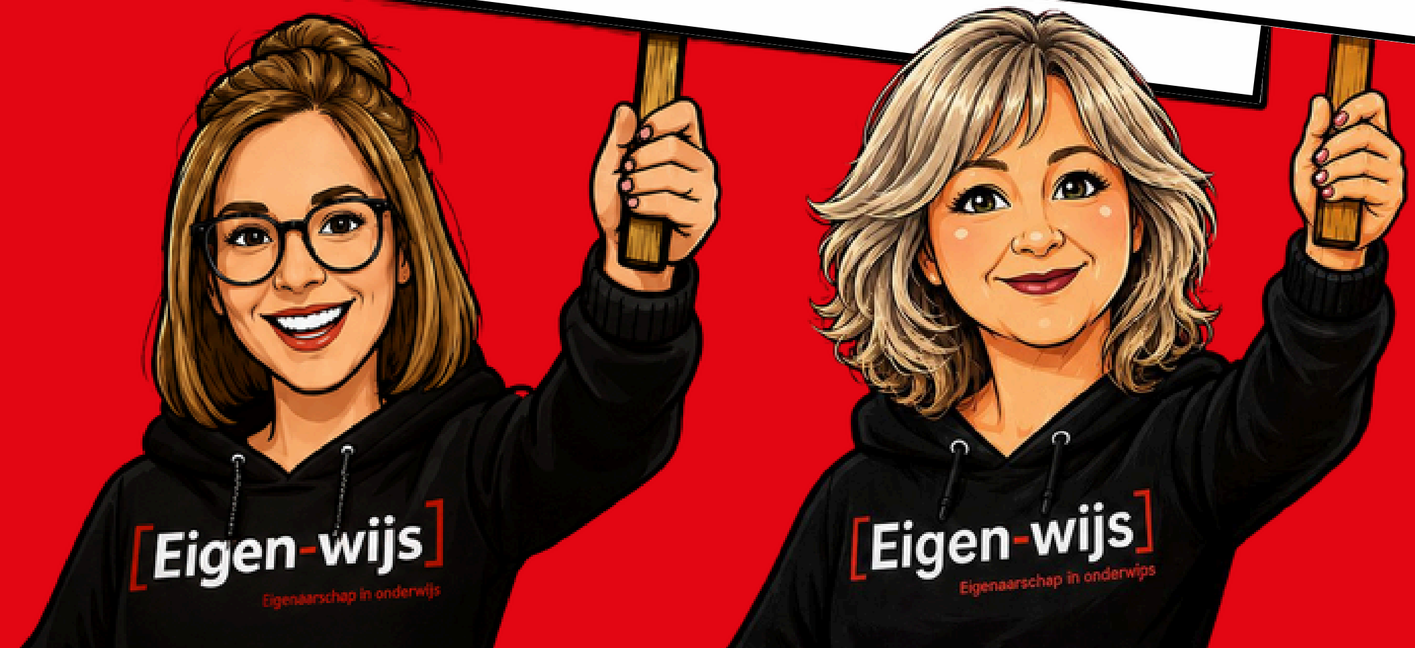
Gevolgd door coaching in de basisscholen op de klasvloer of op beleidsniveau

WAT VINDEN INVENTO LEERKRACHTEN VAN HET TAALTRAJECT?



Elke INVENTO leerkracht

een taalbewuste leerkracht!



INVENTO
GO! SCHOLENGROEP

WAT IS HET EINDDOEL?





Leer punt

a:artevelde hogeschool

WAT IS HET EINDDOEL?

geen tijdelijk project



WAT IS HET EINDDOEL?

geen tijdelijk project

elke leerkracht taalbewust



WAT IS HET EINDDOEL?

geen tijdelijk project

elke leerkracht taalbewust

taal geïntegreerd

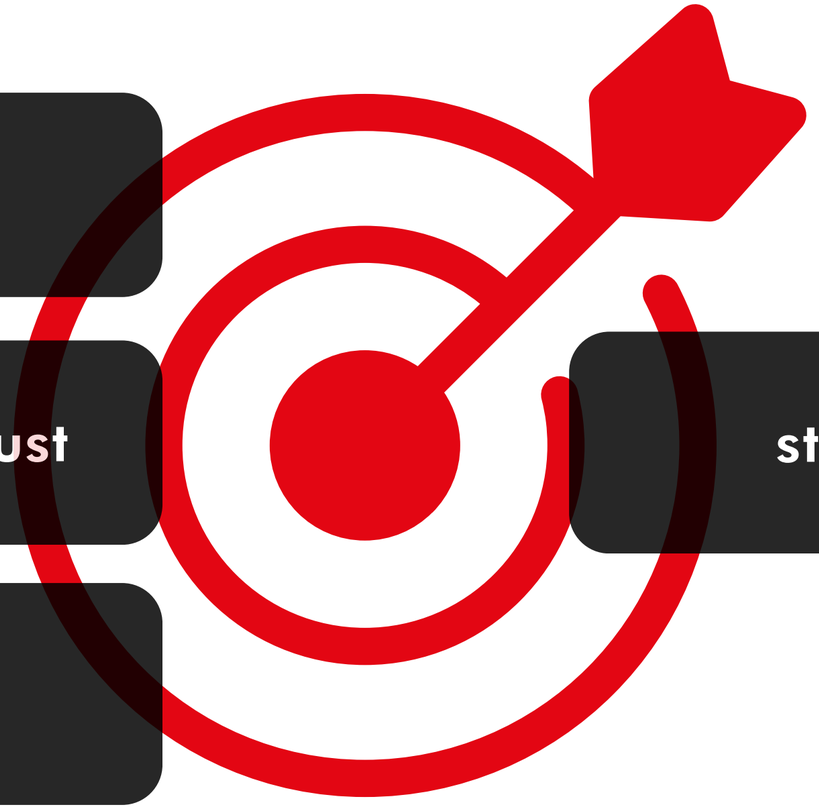


WAT IS HET EINDDOEL?

geen tijdelijk project

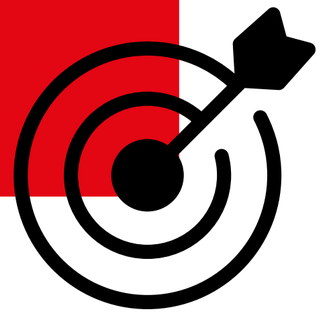
elke leerkracht taalbewust

taal geïntegreerd



sterker taalbeleid

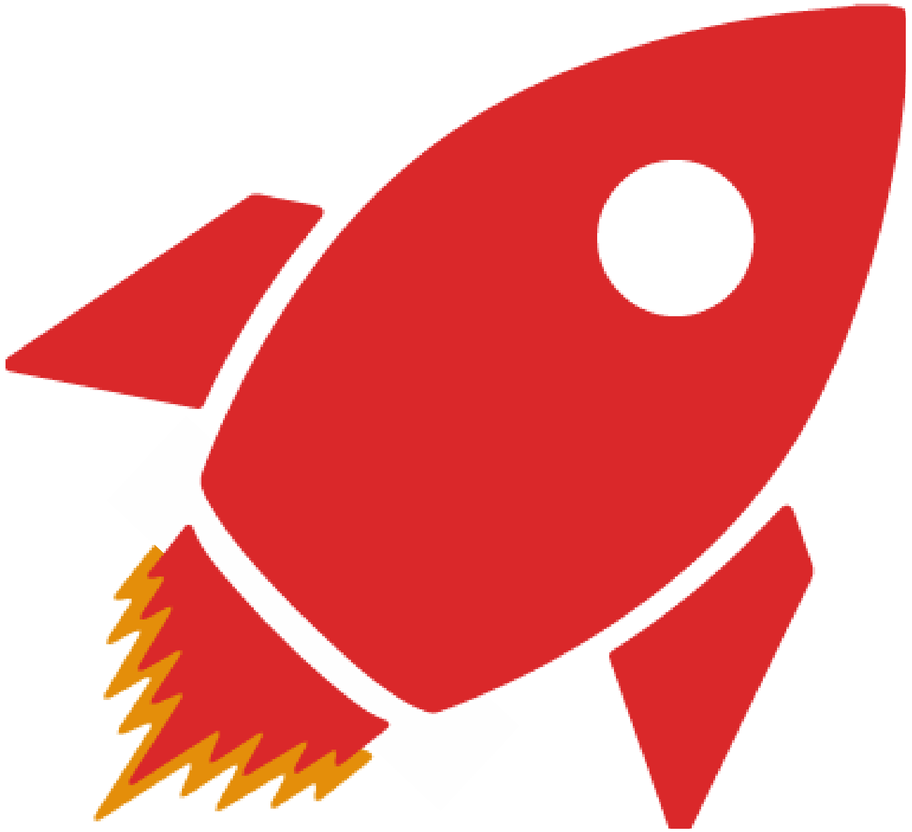
BETERE LEERRESULTATEN, MEER LEESMOTIVATIE EN STERKERE LEERLINGEN



Leer punt

a:artevelde hogeschool

HOE NU VERDER?



PROJECT TAAL

WAAROM?
Dalende kwaliteit
Nederlands

TAALDAG
Brede doelgroep

START PROJECT LEERPUNT
Kennis opbouw
Experten betrekken
Kartrekkers worden taalexperten
Sessie taalbeleid voor directies
en beleidsondersteuners



VERKENNEN
Expertengroep
Opstart
Nodenverkenning

VERDIEPEN
Hospiteren
Taalbeleid
Project uitschrijven

KENNIS VERSPREIDEN

PROJECT TAAL

WAAROM?
Dalende kwaliteit
Nederlands

TAALDAG
Brede doelgroep

START PROJECT LEERPUNT
Kennis opbouw
Experten betrekken
Kartrekkers worden taalexperten
Sessie taalbeleid voor directies
en beleidsondersteuners



VERKENNEN
Expertengroep
Opstart
Nodenverkenning

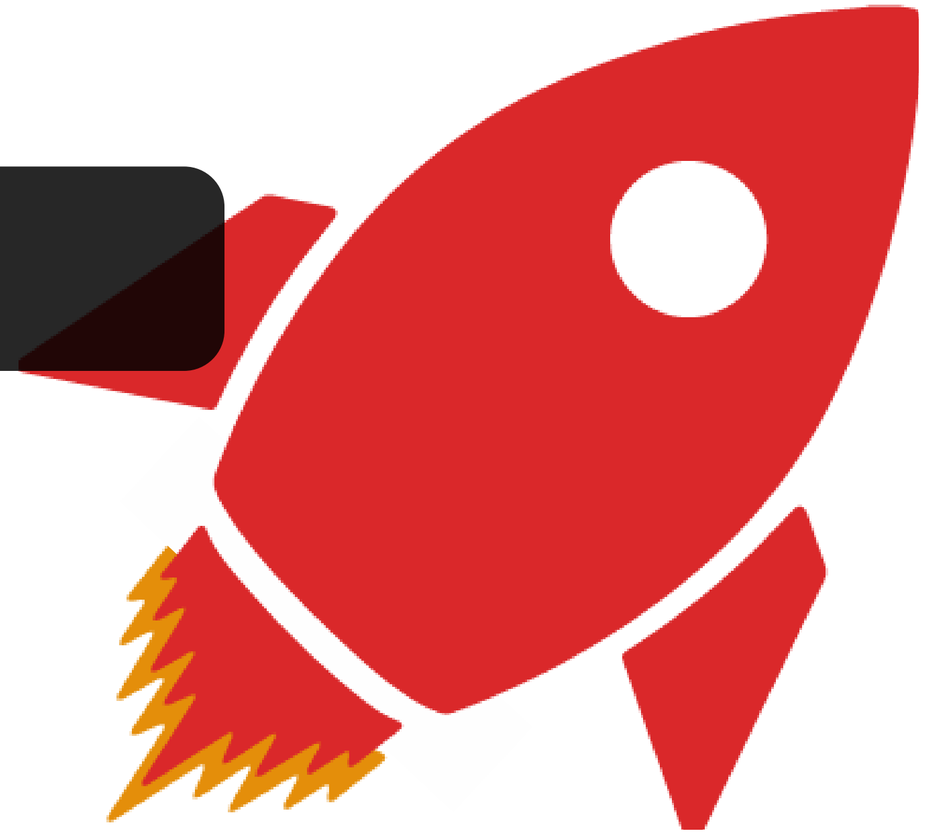
VERDIEPEN
Hospiteren
Taalbeleid
Project uitschrijven

KENNIS VERSPREIDEN

BORGEN

HOE NU VERDER?

kernteam



HOE NU VERDER?

kernteam

professionele dialoog



HOE NU VERDER?

kernteam

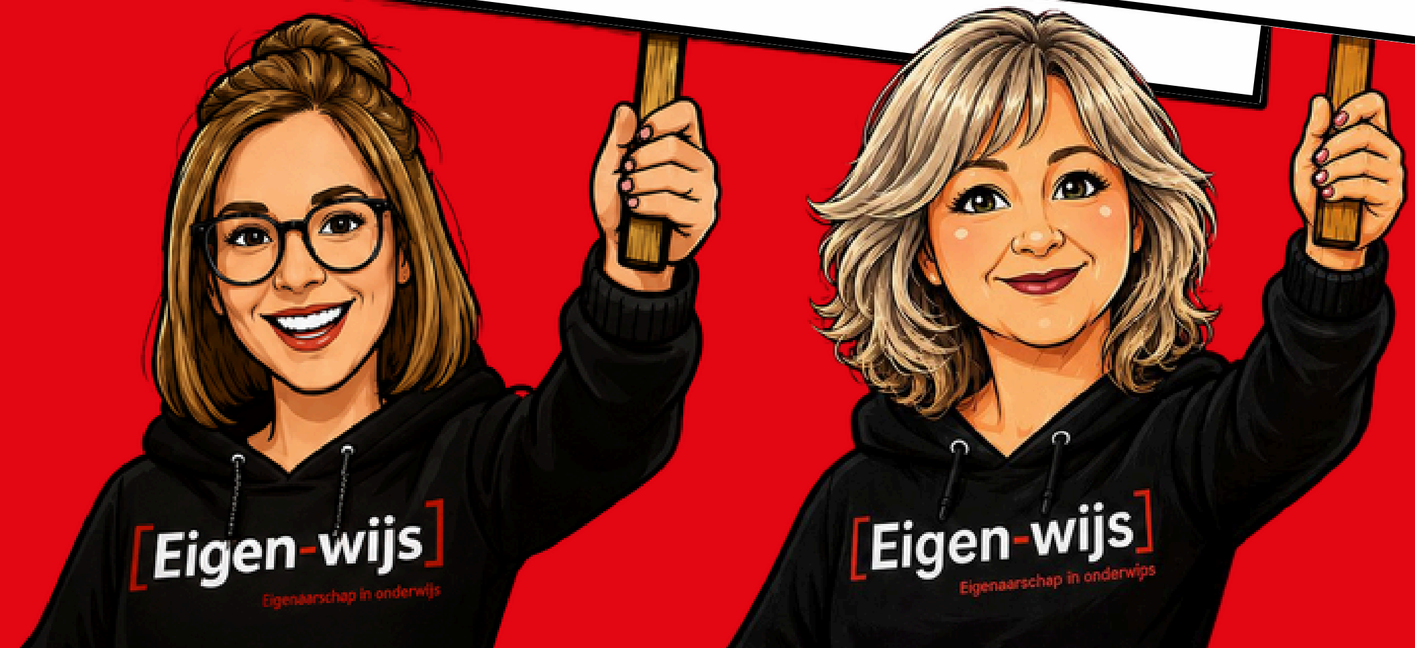
professionele dialoog



professionele leergemeenschappen

Elke INVENTO leerkracht

een taalbewuste leerkracht!



INVENTO
GO! SCHOLENGROEP

WAT MAAKT ONZE AANPAK STERK?



Leer punt

a:artevelde hogeschool

Evidence-informed

Model voor evidence-informed onderwijs in Vlaanderen en Brussel

Evidence-informed onderwijs:

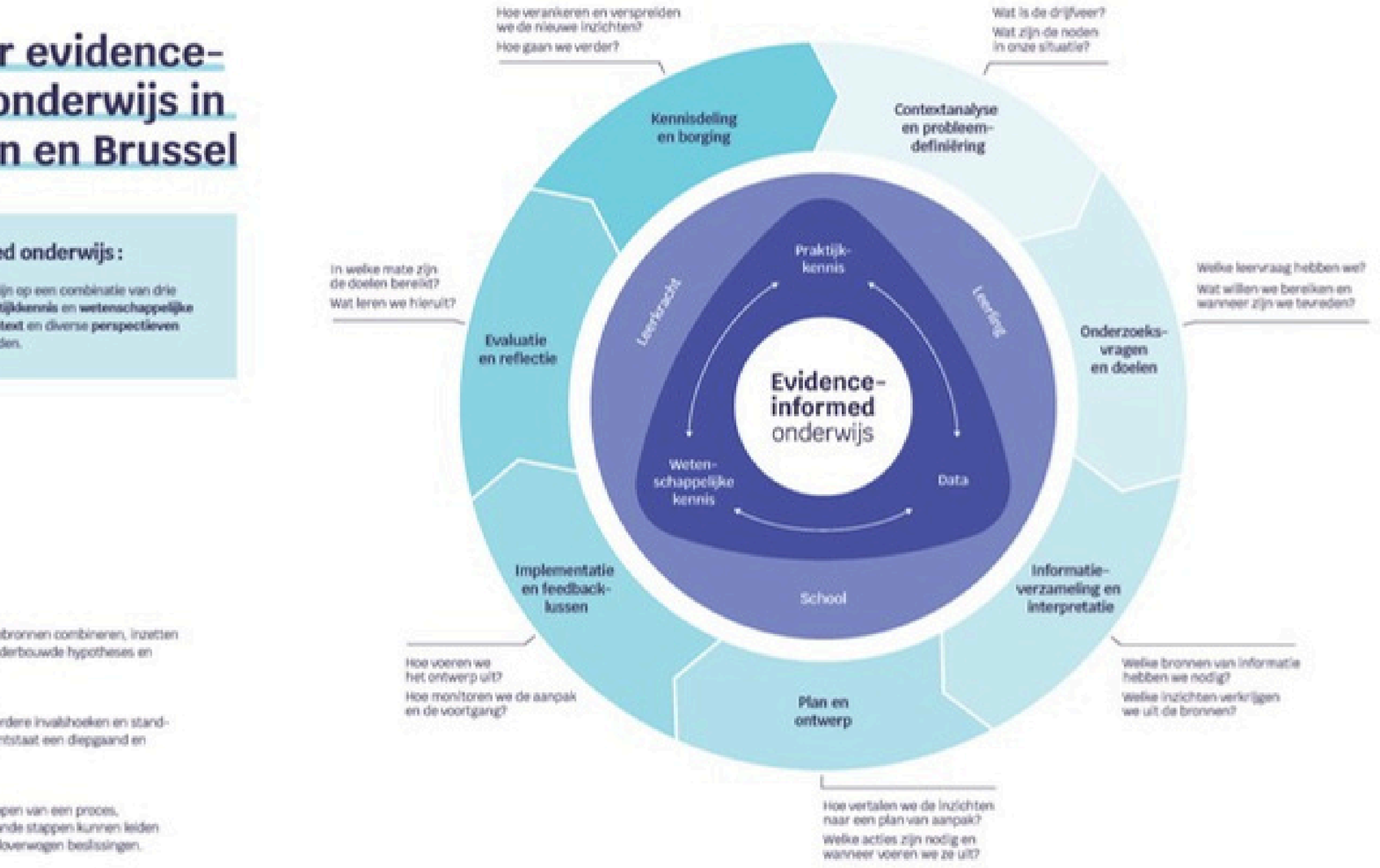
Beslissingen die gebaseerd zijn op een combinatie van drie soorten bronnen: **data**, **praktijkkennis** en **wetenschappelijke kennis**; waarbij de eigen **context** en diverse **perspectieven** in overweging genomen worden.

Eigenschappen

Triangulatie
Verschillende informatiebronnen combineren, inzetten en integreren om tot onderbouwde hypotheses en inzichten te komen.

Multiperspectivisme
Door vragen vanuit meerdere invalshoeken en standpunten te benaderen, ontstaat een diepgaand en genuanceerd inzicht.

Proces
Het systematisch doorlopen van een proces, waarbij zorgvuldig geplande stappen kunnen leiden tot onderbouwde en weloverwogen beslissingen.



Collectief en gedragen

BS **BASISSCHOOL**
- 't Park Malle
- 't Zandhofje Zandhoven
- Klim-op Zoersel
- De Brug Sint-Job
- Deuzeldpark Schoten
- Groei Schoten
- Vennebos Schilde
- Toverbos & Wonderwijs Brasschaat

SO **SECUNDAIR ONDERWIJS**
- Atheneum Schoten
- Atheneum Schilde
- Atheneum Malle
- Atheneum Brasschaat
- Technisch Atheneum Brasschaat

MO **METHODE ONDERWIJS**
- 't Zandhofje Zandhoven (Basisschool)
- Didasco Malle (Secundair onderwijs)
- Atheneum Brasschaat (Secundair onderwijs)
- Het Toverbos Brasschaat (Basisschool)

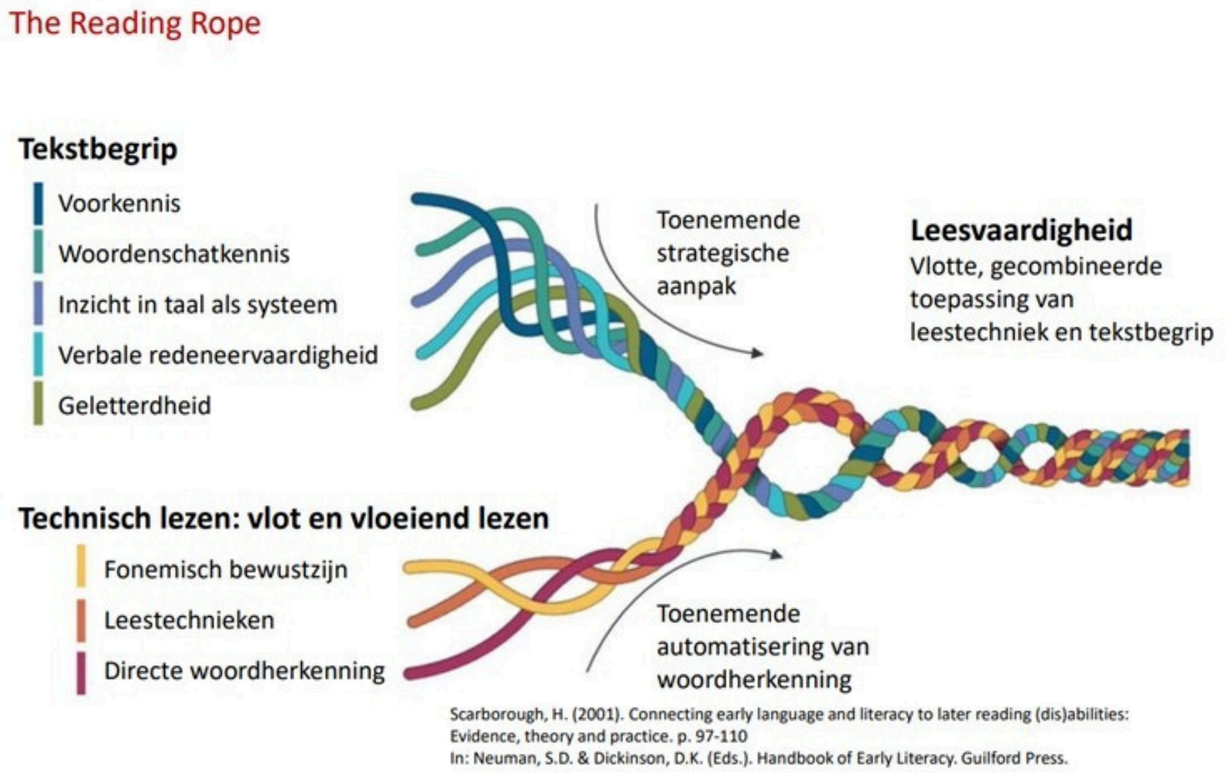
BO **BUITENGEWOON ONDERWIJS**
- MPI Zonnebos 's Gravenwezel
- SBSO Zonnebos 's Gravenwezel • Schoten • Brasschaat

MFC **MULTIFUNCTIONEEL CENTRUM (MFC) ZONNEBOS**

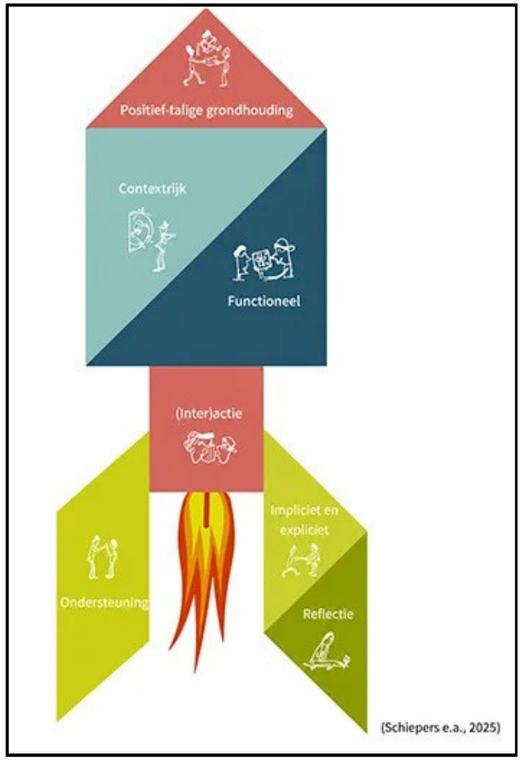
LSC **LEERSTEUNCENTRUM (LSC) INKLUUS**



Focus op professionalisering



Scarborough, H. (2001). Connecting early language and literacy to later reading (dis)abilities: Evidence, theory and practice. p. 97-110
In: Neuman, S.D. & Dickinson, D.K. (Eds.). Handbook of Early Literacy. Guilford Press.



Sterke leercultuur





Duurzame verankering



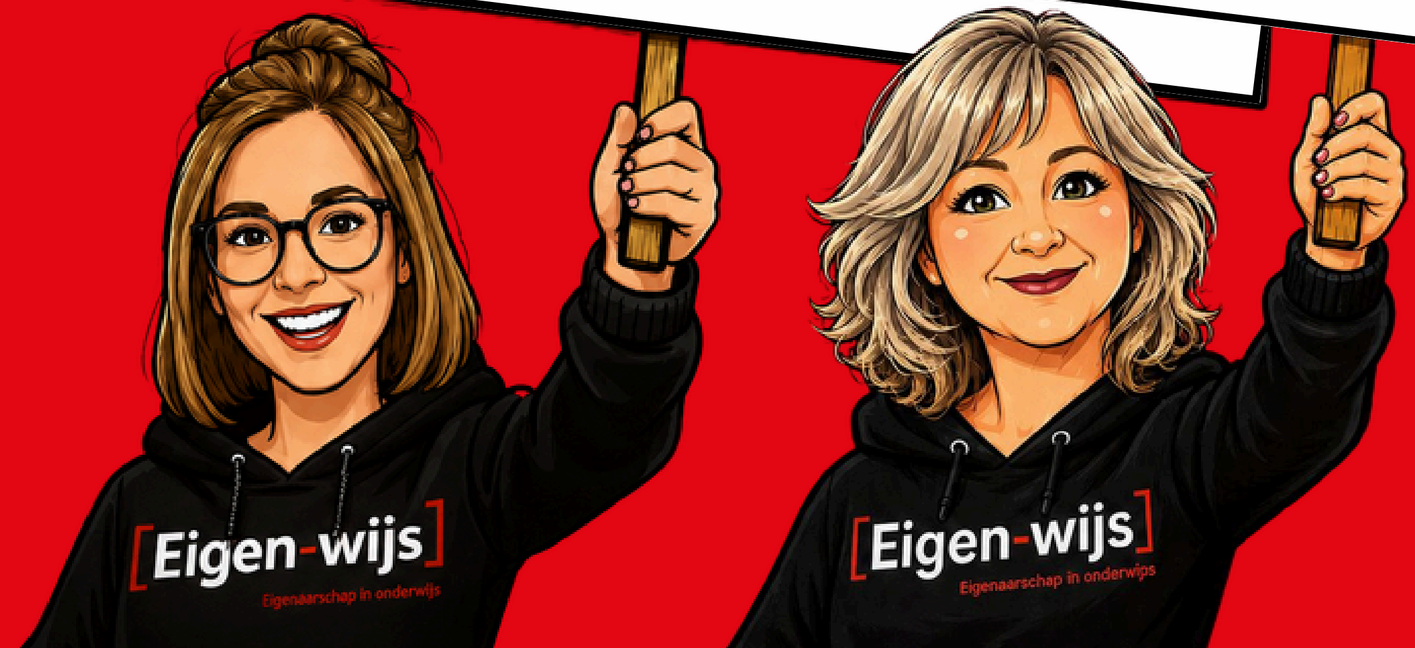
TIPS



- Sterke **STUURGROEP**
- **EVIDENCE INFORMED**
- Bouw een **LEERCULTUUR**
- Investeer in **STERKE KERNTEAMS**
- Actieve rol voor **DIRECTIES**
- Neem je **TIJD** : bouw tijd in voor oefening en herhaling, niet enkel voor input.
- Maak **SUCCES** zichtbaar en deel tussen scholen

Elke INVENTO leerkracht

een taalbewuste leerkracht!



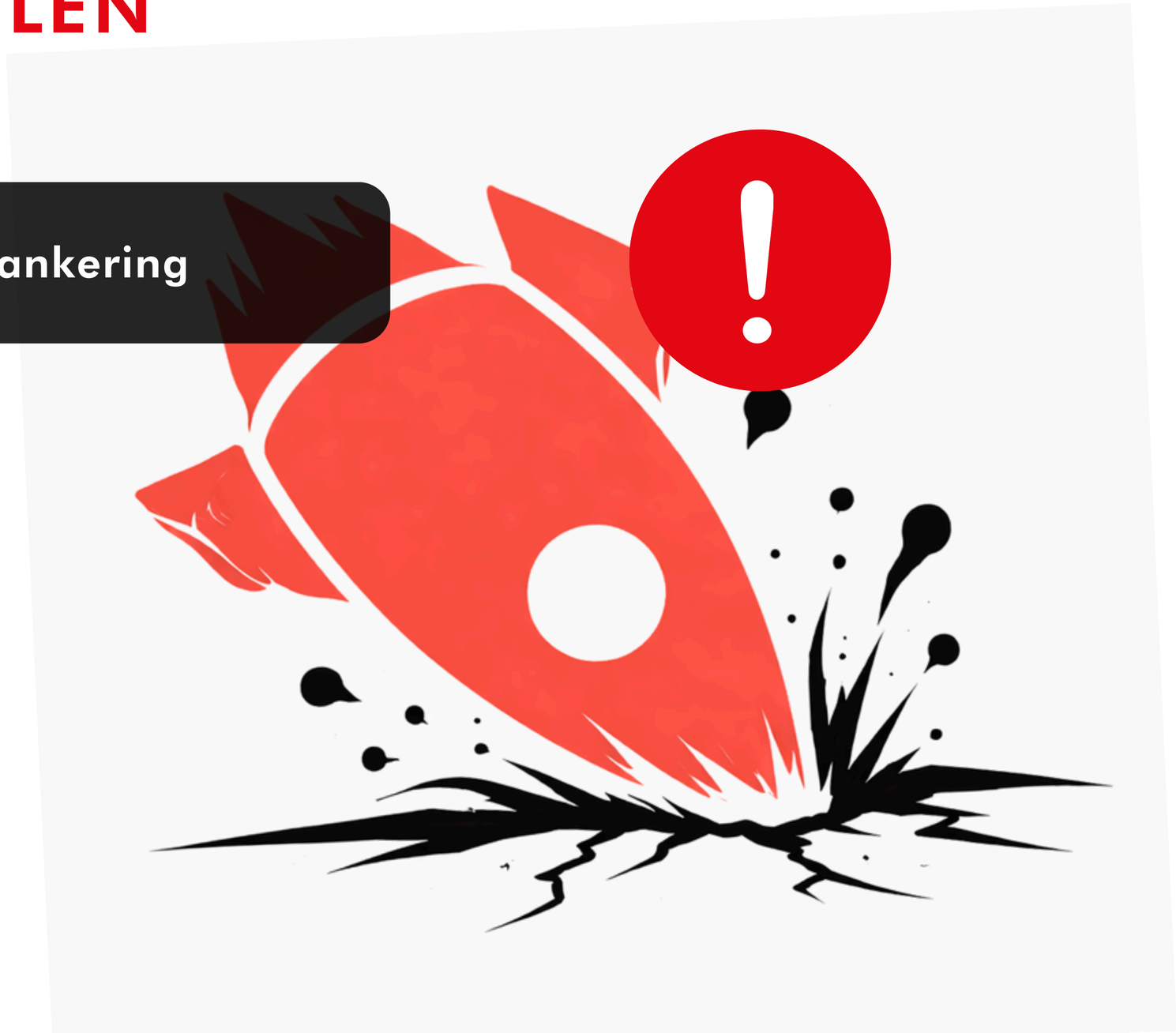
INVENTO
GO! SCHOLENGROEP

VALKUILEN



VALKUILEN

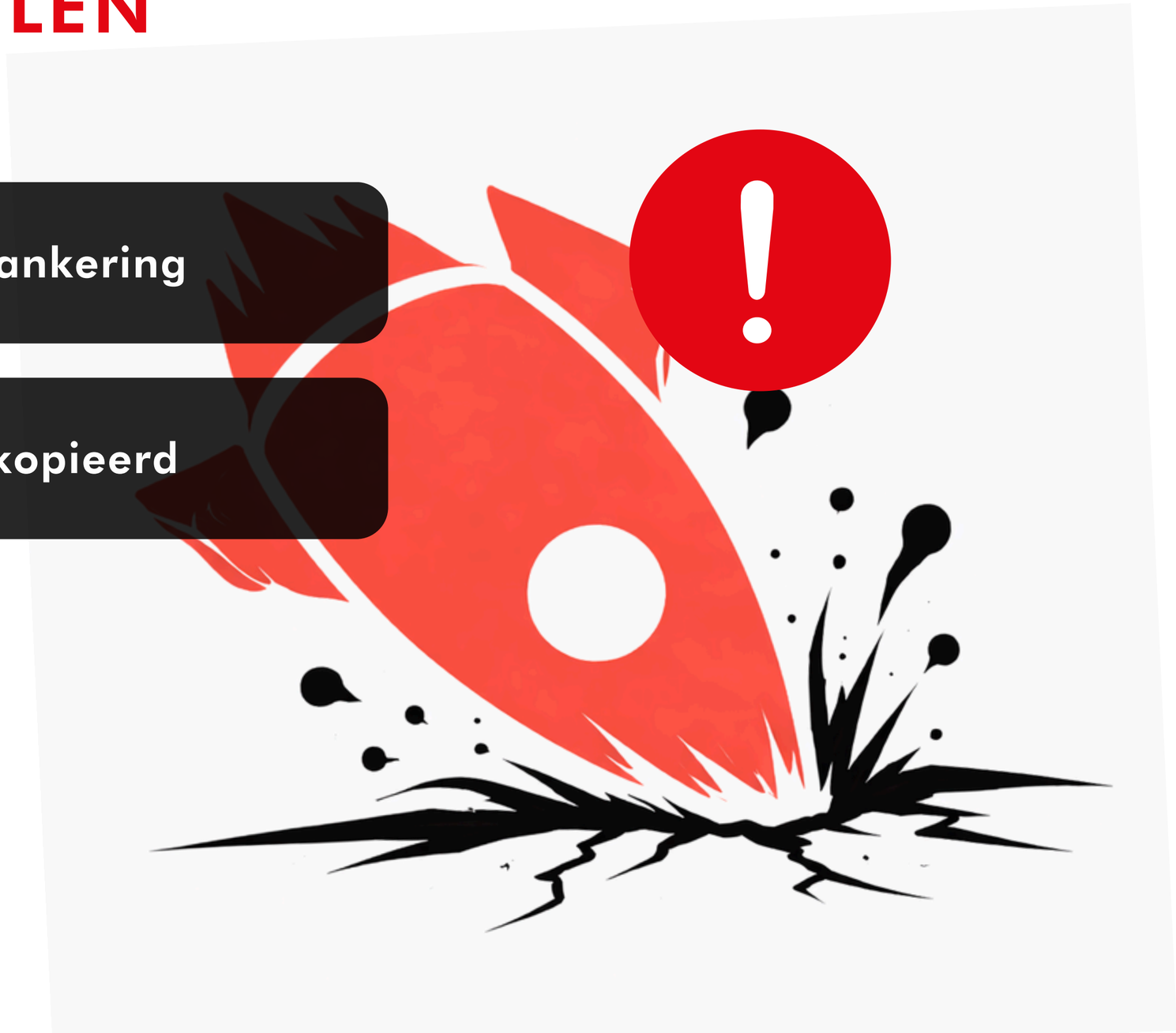
verankering



VALKUILEN

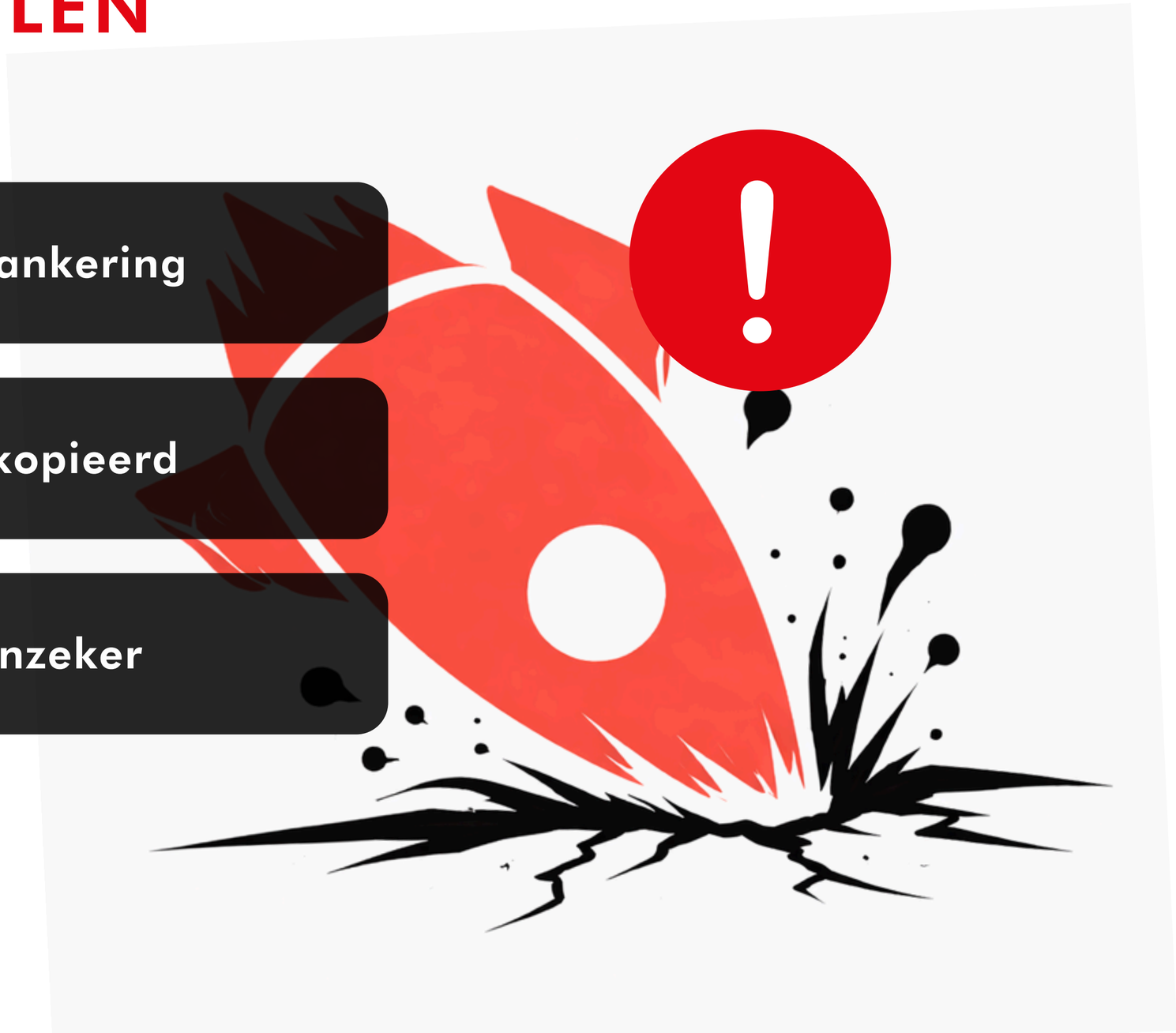
verankering

gekopieerd



VALKUILEN

- verankering
- gekopieerd
- onzeker



TROTSMOMENTJES

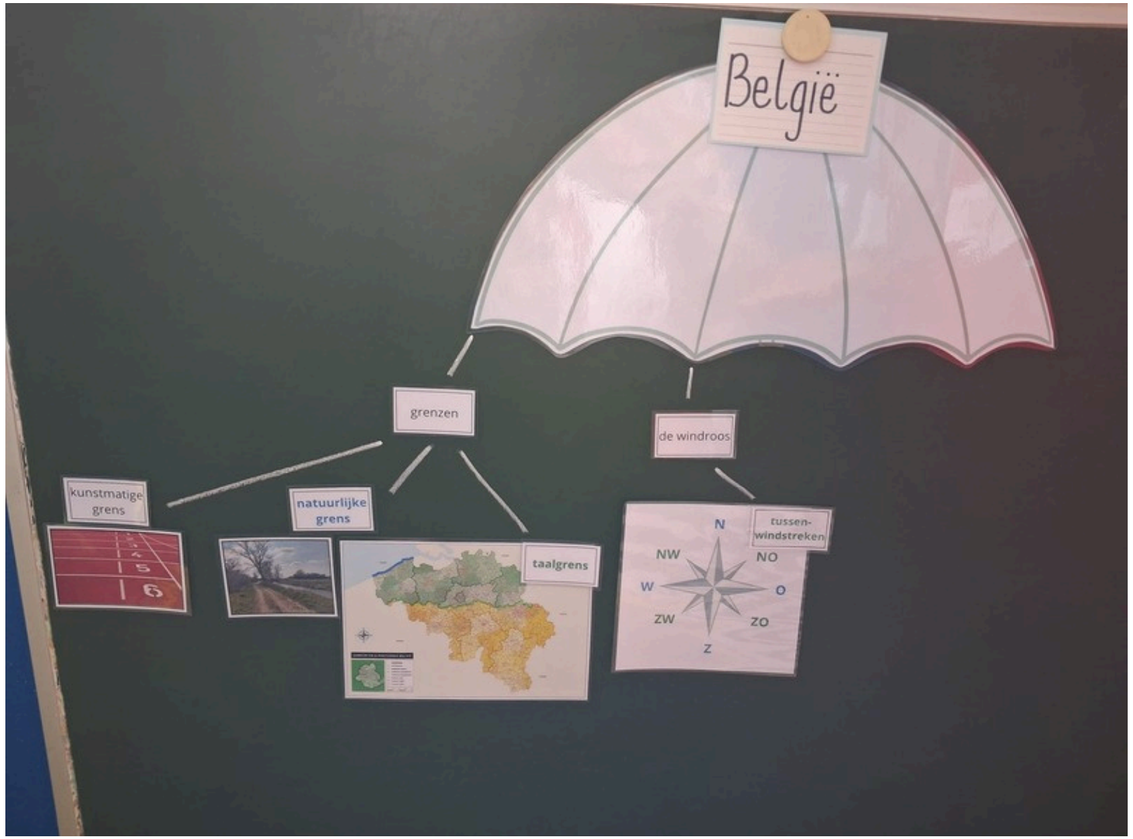


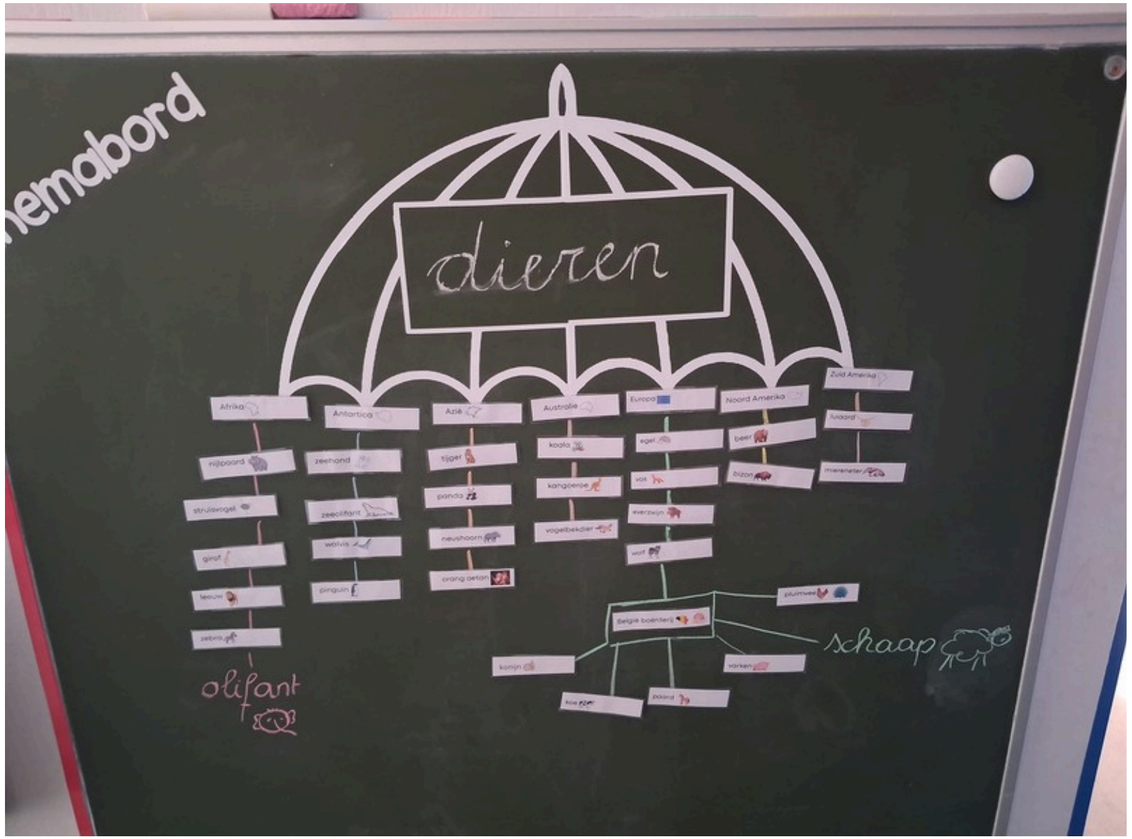
Kleuterschool





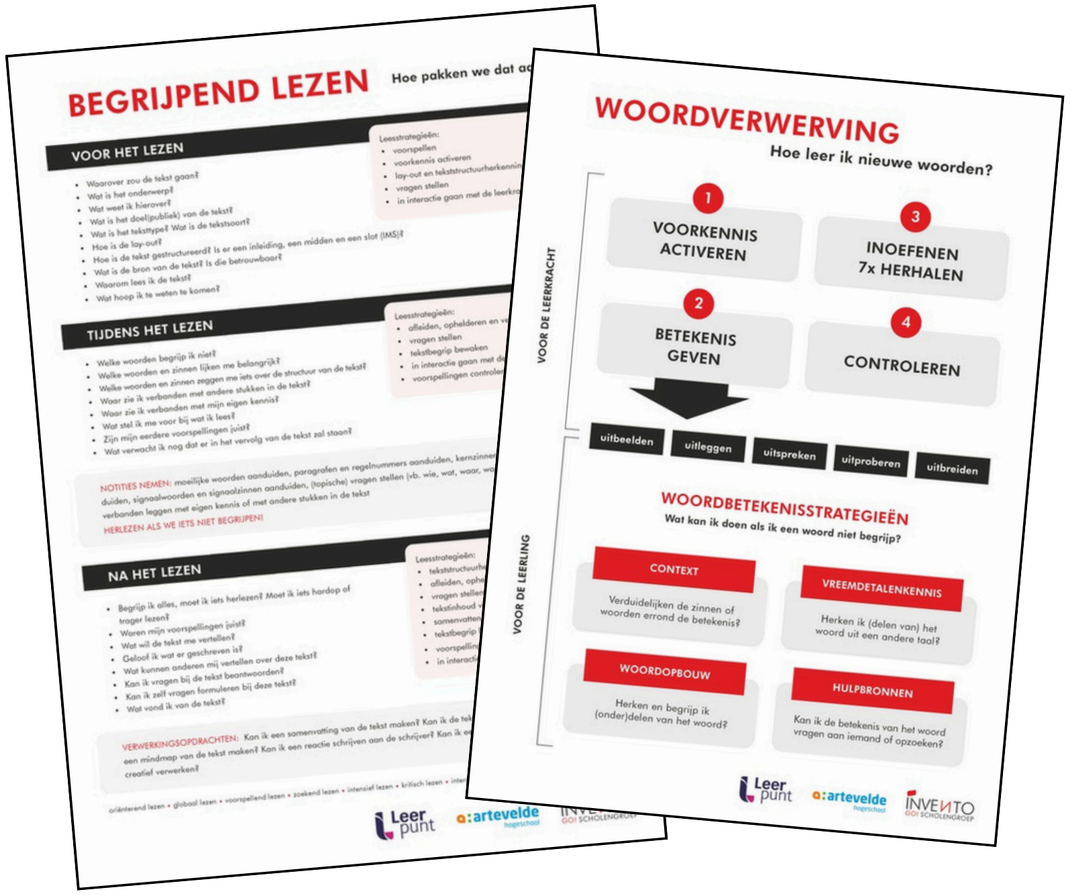
Lagere school





Secundaire school





BEGRIJPEND LEZEN

Hoe pakken we dat aa

VOOR HET LEZEN

- Waarover zou de tekst gaan?
- Wat is het onderwerp?
- Wat weet ik hierover?
- Wat is het doel(publiek) van de tekst?
- Wat is het teksttype? Wat is de tekstsoort?
- Hoe is de lay-out?
- Hoe is de tekst gestructureerd? Is er een inleiding, een midden en een slot (IMS)?
- Wat is de bron van de tekst? Is die betrouwbaar?
- Waarom lees ik de tekst?
- Wat hoop ik te weten te komen?

Leesstrategieën:
- voorspellen
- voorkennis activeren
- lay-out en tekststructuurherkenning
- vragen stellen
- in interactie gaan met de leerkr

TIJDENS HET LEZEN

- Welke woorden begrijp ik niet?
- Welke woorden en zinnen lijken me belangrijk?
- Welke woorden en zinnen zeggen me iets over de structuur van de tekst?
- Waar zie ik verbanden met andere stukken in de tekst?
- Waar zie ik verbanden met mijn eigen kennis?
- Wat stel ik me voor bij wat ik lees?
- Zijn mijn eerdere voorspellingen juist?
- Wat verwacht ik nog dat er in het vervolg van de tekst zal staan?

Leesstrategieën:
- afleiden, ophelderen en
- vragen stellen
- tekstbegrip bewaken
- in interactie gaan met
- voorspellingen controle

NOTITIES NEMEN: moeilijke woorden aanduiden, paragrafen en regelnummers aanduiden, kernzinn
duiden, signaalwoorden en signaalzinnen aanduiden, (topische) vragen stellen (vb. wie, wat, waar, wa
verbanden leggen met eigen kennis of met andere stukken in de tekst
HERLEZEN ALS WE IETS NIET BEGRIJPEN!

NA HET LEZEN

- Begrijp ik alles, moet ik iets herlezen? Moet ik iets hardop of trager lezen?
- Waren mijn voorspellingen juist?
- Wat wil de tekst me vertellen?
- Geloof ik wat er geschreven is?
- Wat kunnen anderen mij vertellen over deze tekst?
- Kan ik vragen bij de tekst beantwoorden?
- Kan ik zelf vragen formuleren bij deze tekst?
- Wat vond ik van de tekst?

Leesstrategieën:
- tekststructuur
- afleiden, ophe
- vragen stellen
- tekstinhoud
- samenvatten
- tekstbegrip
- voorspelling
- in interactie

VERWERKINGSOPDRACHTEN: Kan ik een samenvatting van de tekst maken? Kan ik de tek
een mindmap van de tekst maken? Kan ik een reactie schrijven aan de schrijver? Kan ik e
creatief verwerken?

oriënterend lezen • globaal lezen • voorspellend lezen • zoekend lezen • intensief lezen • kritisch lezen • inter

WOORDVERWERVING

Hoe leer ik nieuwe woorden?

VOOR DE LEERKRACHT

1. VOORKENNIS ACTIVEREN
2. BETEKENIS GEVEN
3. INOEFENEN 7x HERHALEN
4. CONTROLEREN

VOOR DE LEERLING

uitbeelden | uitleggen | uitspreken | uitproberen | uitbreiden

WOORDBETEKENISSTRATEGIEËN

Wat kan ik doen als ik een woord niet begrijp?

CONTEXT
Verduidelijken de zinnen of woorden errond de betekenis?

VREEMDETALENKENNIS
Herken ik (delen van) het woord uit een andere taal?

WOORDOPBOUW
Herken en begrijp ik (onder)delen van het woord?

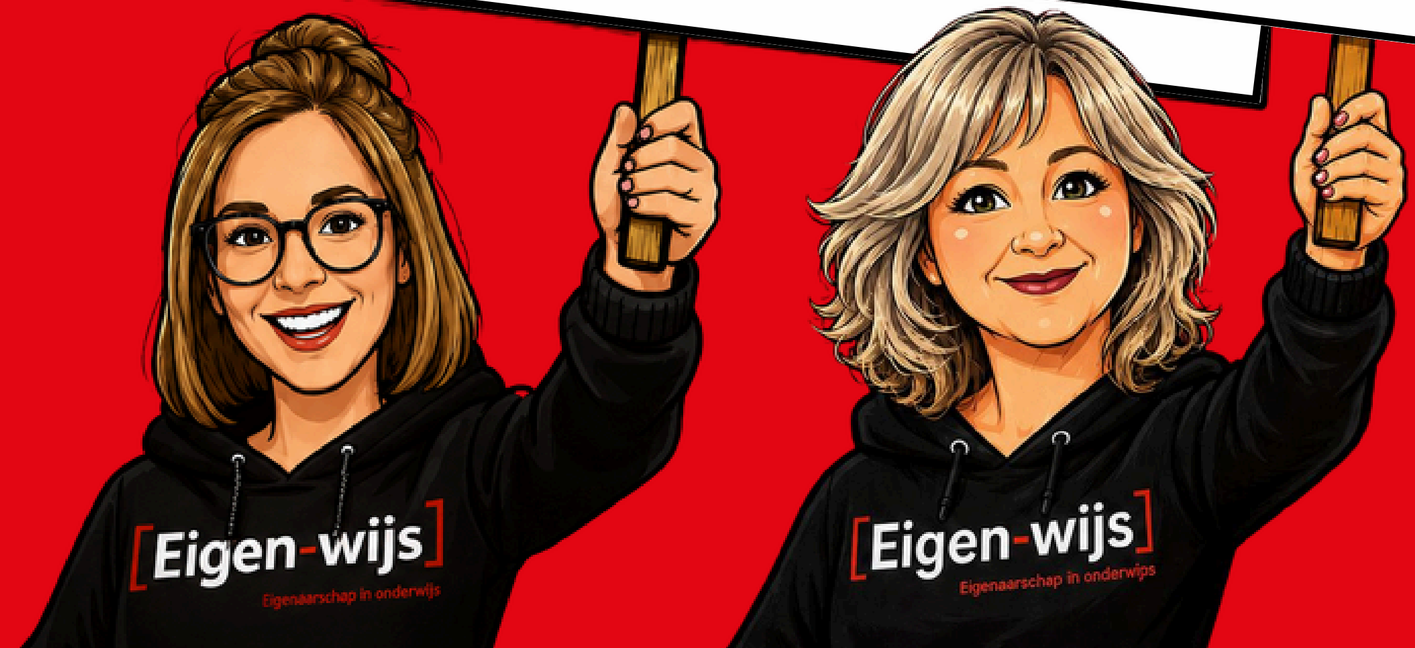
HULPBRONNEN
Kan ik de betekenis van het woord vragen aan iemand of opzoeken?

Het verhaal stopt niet.
Wij blijven kloppen op dezelfde nagel!



Elke INVENTO leerkracht

een taalbewuste leerkracht!



INVENTO
GO! SCHOLENGROEP

BENIEUWD NAAR MEER?

VOLG ONS!

INVENTO
GO! SCHOLENGROEP

[Eigen-tijds • Eigen-wijs]

WWW.INVENTOSCHOLEN.BE